

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK2-420-1/09/EBK

Warszawa, dnia 09. czerwca 2009 r.

DECYZJA Nr DKK - 35 /2009

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem i Spółdzielni Mleczarskiej „SUDOWIA” z siedzibą w Suwałkach wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem oraz Spółdzielni Mleczarskiej „SUDOWIA” z siedzibą w Suwałkach.

Uzasadnienie

W dniu 5 marca 2009 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem oraz Spółdzielni Mleczarskiej „SUDOWIA” z siedzibą w Suwałkach, zwanych dalej odpowiednio „SM MLEKOVITA” i „SM SUDOWIA” lub łącznie „Wnioskodawcy”, tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

W związku z faktem, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:
 - łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy,

- połączenie samodzielnych przedsiębiorców jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy,
- 2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawców pismem z dnia 12 marca 2009 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

SM MLEKOVITA – wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000074309. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności spółdzielni jest m.in.: przetwórstwo mleka oraz wyrób serów (PKD 10.51.Z), produkcja lodów (PKD 10.52.Z), produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych (PKD 10.42.Z), produkcja artykułów spożywczych homogenizowanych i żywności dietetycznej (PKD 10.86.Z). Posiada podmioty zależne: MLEKOVITA S.A. z siedzibą w Morażu i MLEKOVITA Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku Podlaskim

Oferta SM MLEKOVITA oraz jej podmiotów zależnych, zwanych dalej łącznie „grupą MLEKOVITA”, obejmuje mleko spożywcze, w tym mleko pasteryzowane i smakowe, wyroby UHT w tym mleko, śmietankę, mleczka zagęszczone i smakowe, mleko w proszku, mleko zagęszczone, śmietany, sery twarogowe, serki homogenizowane, sery dojrzewające (twarde), masło i miksy maślane, napoje mleczne fermentowane (jogurty i kefir, mleko ukwaszone i acidofilne, maślanka), serwatkę w proszku, sery topione, pleśniowe i wędzone, sery typu feta i typu mozzarella, margarynę oraz lody.

SM MLEKOVITA sprzedaje swoje towary głównie na rynku krajowym, eksportuje natomiast serwatkę w proszku, sery dojrzewające i masło.

W 2008 r. grupa MLEKOVITA skupowała mleko na terenie 8 województw, posiadając w rynkach skupu mleka w tych województwach następujące udziały:

- podlaskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 1 załącznika do decyzji] %,

- warmińsko-mazurskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 2 załącznika do decyzji] %,
- kujawsko-pomorskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 3 załącznika do decyzji] %,
- mazowieckie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 4 załącznika do decyzji] %,
- małopolskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 5 załącznika do decyzji] %,
- pomorskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 6 załącznika do decyzji] %,
- wielkopolskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 7 załącznika do decyzji] %,
- śląskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 8 załącznika do decyzji] %.

Decyzją z dnia 19 września 2008 r. Nr DKK-73/2008 Prezes Urzędu wyraził zgodę na połączenie SM MLEKOVITA z Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Pilicy („OSM w Pilicy”) oraz Spółdzielnią Mleczarską Ostrołęka w Ostrołęce („SM Ostrołęka”). Jak wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu z dniem 1 listopada 2008 r. nastąpiło połączenie SM MLEKOVITA i OSM w Pilicy.

SM SUDOWIA – wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000130214. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności spółdzielni jest m.in.: przetwórstwo mleka oraz wyrób serów (PKD 15.51.Z), sprzedaż hurtowa wyrobów mleczarskich, jaj, olejów i tłuszczów jadalnych (PKD 51.33.Z), pozostała sprzedaż detaliczna (PKD 52.12.).

Oferta SM SUDOWIA obejmuje mleko spożywcze, w tym pasteryzowane, mleko i śmietankę UHT, śmietany, napoje mleczne fermentowane (kefiry i maślanke), sery twarogowe, serki topione, sery dojrzewające (twarde) i masło. SM SUDOWIA sprzedaje swoje przetwory mleczne na rynku krajowym.

W 2008 r. SM SUDOWIA skupowała mleko na terenie 3 województw, posiadając w rynkach skupu mleka w tych województwach następujące udziały:

- podlaskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 9 załącznika do decyzji] %,
- warmińsko-mazurskie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 10 załącznika do decyzji] %,
- mazowieckie – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 11 załącznika do decyzji] %.

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji:

Koncentracja, której podstawę zgłoszenia stanowi art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy, polega na połączeniu SM MLEKOVITA i SM SUDOWIA. Połączenie nastąpi na podstawie art. 96

ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1848 ze zm.), przy czym spółdzielnią przejmującą będzie SM MLEKOVITA, a spółdzielnią przejmowaną SM SUDOWIA. Po dokonaniu koncentracji będzie istniał jeden przedsiębiorca, tj. SM MLEKOVITA. Podstawę transakcji stanowią uchwały rad nadzorczych SM MLEKOVITA i SM SUDOWIA.

Jako przyczynę koncentracji jej uczestnicy wskazali wzmocnienie potencjału produkcyjnego i utrzymanie konkurencyjności SM MLEKOVITA oraz pogarszającą się kondycję finansową SM SUDOWIA.

Celem gospodarczym koncentracji jest poprawa wyników ekonomiczno-finansowych uczestników koncentracji oraz zapobieżenie upadłości i utracie miejsc pracy w SM SUDOWIA. Ponadto, zdaniem łączących się spółdzielni, skutkiem koncentracji będzie:

- obniżenie kosztów produkcji,
- pełniejsze wykorzystanie zdolności produkcyjnych,
- umocnienie marki Mlekovity,
- wzrost konkurencyjności na rynku,
- rozszerzenie oferty asortymentowej,
- wzrost potencjału produkcyjnego,
- rozszerzenie sieci oddziałów dystrybucyjnych,
- obniżenie nakładów na reklamę i marketing.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ustawy, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy zidentyfikował dwa rynki właściwe, na które przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, stwierdzając, co następuje:

Uczestnicy koncentracji prowadzą jednocześnie skup mleka na terenie 3 województw, tj. podlaskiego, warmińsko-mazurskiego i mazowieckiego, posiadając łączny udział w skupie mleka tych województw odpowiednio w %: [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 12 załącznika do decyzji].

W 2008 r. uczestnicy koncentracji skupili łącznie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 13 załącznika do decyzji] mln litrów mleka, przy czym wielkość ta w SM MLEKOVITA oraz SM SUDOWIA wyniosła (w milionach litrów) odpowiednio ok.: [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 14 załącznika do decyzji].

Ponadto zarówno SM MLEKOVITA, jak i SM SUDOWIA zajmują się produkcją i sprzedają mleka spożywczego, mleka UHT, śmietany, serów twarogowych, serków topionych, serów dojrzewających (twardych), masła i miksów maślanych oraz napojów mlecznych fermentowanych (kefir, maślanka). W opinii Prezesa Urzędu, wyznaczając dla wyrobów mleczarskich rynek właściwy w aspekcie produktowym należy wziąć pod uwagę zróżnicowane właściwości poszczególnych wyrobów. W związku z tym każdy wyrób (lub grupa wyrobów) stanowić będzie odrębny rynek produktowy.

W rozpatrywanej koncentracji rynkami wspólnymi w aspekcie produktowym są zatem rynki sprzedaży następujących produktów mleczarskich:

- mleka spożywczego,
- mleka UHT,
- śmietany,
- twarogów i serów twarogowych,
- serów dojrzewających (twardych),
- serków topionych,
- masła i miksów maślanych,
- napojów i produktów fermentowanych, w tym kefirów i maślanki.

Rynkiem geograficznym dla wymienionych produktów jest w opinii organu antymonopolowego rynek krajowy, w przypadku serów dojrzewających oraz masła rynek ten może być szerszy niż krajowy. Takie stanowisko znalazło wyraz w dotychczasowym orzecznictwie Prezesa Urzędu (zobacz decyzja Prezesa Urzędu z dnia 17 lipca 2008 r. Nr DKK 56/2008 oraz decyzja z dnia 19 września 2008 r. Nr DKK-73/2008).

Udział sprzedaży w 2008 r. poszczególnych produktów wytwarzanych przez SM MLEKOVITA oraz SM SUDOWIA w rynku krajowym przedstawia poniższa tabela (dane szacunkowe wnioskodawców):

tab.1

lp.	nazwa produktu	udział w rynku krajowym (w %) w 2008 r.		
		SM Mlekovita	SM Sudowia	łącznie
1	sery dojrzewające (twarde)	[tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji]		
2	twarogi i serki twarogowe			
3	serki topione			
4	napoje fermentowane w tym:			
	kefiry			
	maślanka			
5	śmietany			
6	mleko spożywcze			
7	mleko UHT			
8	masła i miksy			

a) Rynkami właściwymi, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym są: 1) lokalny rynek skupu mleka w województwie podlaskim oraz 2) krajowy rynek sprzedaży mleka UHT.

Ad. 1) rynek skupu mleka w województwie podlaskim

Wyznaczając rynek w aspekcie produktowym dla działalności polegającej na skupie mleka należy podkreślić, iż mleko surowe służy przede wszystkim do produkcji wyrobów mleczarskich i nie ma substytutów. Określając natomiast rynek w aspekcie geograficznym dla skupu mleka należy wziąć pod uwagę fakt, iż produkcja i skup mleka są regulowane przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 65), określającej zadania i właściwość jednostek organizacyjnych oraz organów w zakresie organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych zgodnie z regulacjami zawartymi w przepisach Unii Europejskiej. Z uwagi na wynikającą z przepisów organizację skupu mleka w Polsce, a także wynikające z właściwości fizyko-chemicznych bariery i koszty związane z transportem mleka, stwierdzić należy, iż uczestnicy koncentracji działają na lokalnych rynkach skupu mleka, przy czym jako rynek lokalny rozumieć należy obszar województwa. Powyższe wynika również z dotychczasowego

orzecznictwa Prezesa Urzędu (zobacz decyzje Prezesa Urzędu z dnia 7 kwietnia 2008 r. RLU Nr 10/2008 oraz z dnia 17 lipca 2008 r. Nr DKK 56/2008 i z dnia 19 września 2008 r. Nr DKK 73/2008).

W przypadku rynku skupu mleka w województwie podlaskim łączny udział uczestników koncentracji – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 16 załącznika do decyzji]% - przekroczył próg 20 %, zatem lokalny rynek skupu mleka woj. podlaskiego należy uznać za rynek, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Województwo podlaskie z uwagi na uwarunkowania klimatyczno-glebowe charakteryzuje się wysoką towarowością produkcji mleka. Jak wynika z przekazanych informacji podstawę podaży stanowią duże gospodarstwa rodzinne. Po stronie popytu na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje duża liczba podmiotów skupujących mleko, zarówno prowadzących przetwórstwo mleka na tym terenie, jak również dokonujących wyłącznie skupu mleka. W ocenie Wnioskodawców branża mleczarska na terenie ww. województwa zdominowana jest przez liczne przedsiębiorstwa o wysokim potencjale rozwojowym, a popyt podmiotów skupujących i przetwarzających mleko wykazuje tendencję wzrostową, czego przyczyną jest wzrastający popyt na wysoko przetworzone produkty mleczarskie.

Głównym konkurentem Wnioskodawców w zakresie skupu mleka na terenie województwa podlaskiego jest Spółdzielnia Mleczarska Mlekoop z siedzibą w Grajewie („SM Mlekoop”), której udział w rynku skupu mleka tego województwa wynosi ok. 40%. Ponadto skup na terenie województwa podlaskiego prowadzą również duże przedsiębiorstwa branży mleczarskiej, takie jak DANONE Sp. z o.o. w Warszawie i HOCHLAND Sp. z o.o. w Baranowie, a także spółdzielnie mleczarskie zlokalizowane w innych województwach np. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Węgrowie i Mazowiecka Spółdzielnia Mleczarska „OSTROWIA” w Ostrowi Mazowieckiej.

Ad. 2) krajowy rynek sprzedaży mleka UHT

Z przedstawionych uprzednio ustaleń Prezesa Urzędu wynika, iż na rynku sprzedaży mleka UHT łączny udział uczestników koncentracji wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji] %, tj. przekracza próg 20%. Rynek sprzedaży mleka UHT jest zatem rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Wnioskodawcy spotykają się na tym rynku z silną konkurencją zwłaszcza ze strony SM Mlekoop, posiadającej w ww. rynku udział ok. 35%, oraz Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu z udziałem rynkowym wynoszącym ok. 20%. Ponadto liczącymi się

konkurentami na tym rynku są: POLMLEK Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim oraz Okręgowe Spółdzielnie Mleczarskie w Radomsku i Kościanie.

b) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż brak jest rynków, na których istniałyby powiązania wertykalne pomiędzy uczestnikami koncentracji.

c) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które przedmiotowa koncentracja może wywierać wpływ w układzie konglomeratowym. Jak wynika z ustaleń Prezesa Urzędu żaden z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji nie posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Ocena skutków koncentracji

Stosownie do treści art. 18 ustawy Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację Prezes Urzędu stwierdził, iż nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy. Uzasadniając powyższe należy wskazać, co następuje:

Rynkami, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest lokalny rynek skupu mleka w woj. podlaskim oraz krajowy rynek sprzedaży mleka UHT.

W przypadku lokalnego rynku skupu mleka w woj. podlaskim łączna wielkość udziałów uczestników koncentracji wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 16 załącznika do decyzji]% (w tym SM MLEKOVITA - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 1 załącznika do decyzji] %, a SM SUDOWIA - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 9 załącznika do decyzji] %). Wielkość ta wynika zatem głównie z udziału posiadanego

dotychczas przez SM MLEKOVITA. Umocnienie pozycji rynkowej SM MLEKOVITA w wyniku przedmiotowej koncentracji nastąpi o ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 9 załącznika do decyzji]%. Łączny udział uczestników koncentracji jest także daleki od udziału, z którym ustawa wiąże posiadanie pozycji dominującej (40%). Ponadto należy zauważyć, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na tym rynku z silną konkurencją. Największy konkurent na rynku skupu mleka województwa podlaskiego, tj. SM Mlekpól posiada udział wynoszący ok. 40%. Na rynku tym działa również co najmniej kilka innych podmiotów.

Natomiast w przypadku krajowego rynku sprzedaży mleka UHT łączna wielkość udziałów uczestników koncentracji wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji]% (w tym SM MLEKOVITA - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji]%, a SM SUDOWIA - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji] %). Analogicznie jak w przypadku rynku skupu mleka w województwie podlaskim, wielkość ta wynika głównie z udziału posiadanego dotychczas przez SM MLEKOVITA, a umocnienie pozycji rynkowej SM MLEKOVITA w wyniku przedmiotowej koncentracji nastąpi jedynie o ok. [tajemnica przedsiębiorstwa; pkt 15 załącznika do decyzji]%. Łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku jest również daleki od udziału, z którym ustawa wiąże posiadanie pozycji dominującej. Ponadto uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku sprzedaży mleka UHT z silną konkurencją zwłaszcza SM Mlekpól, posiadającej w ww. rynku udział ok. 35% oraz Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu z udziałem rynkowym wynoszącym ok. 20%. Jednocześnie na rynku tym działa również co najmniej kilku innych liczących się przedsiębiorców.

Przedmiotowa koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden rynek zarówno w układzie wertykalnym jak i konglomeratowym.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż przedmiotowa transakcja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Rozpatrywana koncentracja spełnia zatem przesłanki określone w art. 18 ustawy, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*
Dyrektor Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymują:

Spółdzielnia Mleczarska „Mlekovita”
Spółdzielnia Mleczarska „Sudowia”
reprezentowane przez
Iwonę Wójcik – Nikitiuk Radcę Prawnego
ul. M.C. Skłodowskiej 3 lok. 66 i 67
15-095 Białystok